

U ovom broju:

* **Hronika**

- Hronika povratka

* **Poginuli i nestali**

- Informacije
- Ekshumacije
- Identifikacije

* **Pomeni - in memoriam**

- Ravni Kotari - Maslenica

* **Sudski postupci**

- Protiv Srba u RH
- Protiv Hrvata u RH
- Ex Jugoslavija
- Interpolove potjernice
- Pred Haškim tribunalom

PREDAJA KONTRATUŽBE

Zadnjeg dana 2009. godine Vlada Srbije saopštava da će kontratužbu protiv Hrvatske za genocid nad Srbima u periodu od 1991.-1995.godine, koja je inače pripremljena polovinom decembra, odmah i biti predana Međunarodnom sudu pravde (MSP).

Pošto sam ispred Veritas-a učestvovao u pripremi materijala za kontratužbu, znao sam i za stav pravnog tima Srbije da se kontratužba podnese do kraja godine kako neka "viša sila" ne bi spriječila njeno podnošenje.

Ja sam, inače, javno zastupao tezu da je bolje za Srbiju i Srbe, posebno one iz Hrvatske, da se kontratužba preda MSP, jer će u tom slučaju, sve ako nakon toga i dođe do bilo kakve vansudske nagodbe ili povlačenja tužbe i kontratužbe, šteta biti manja samom činjenicom što će se u arhivi MSP nalaziti kontratužba sa relevantnom dokumentacijom o stradanju Srba u Hrvatskoj i u Drugom svjetskom ratu i u ovom posljednjem od 1991.-1995., koja bi u budućnosti mogla poslužiti svim zainteresovanim kao validan istorijski materijal.

Ono što je na staru godinu od strane Vlade Srbije najavljeno ispunjeno je prvog radnog dana u Novoj 2010. godini. Predstavnik pravnog tima Srbije gospodin Saša Obradović, 04. januara u 15.00 sati, predaje kontratužbu direktno sudu u Hagu. Bio je to medijski, a rekao bih i pravni, politički i diplomatski događaj dana, vjerovatno i mjeseca, a za Srbe iz Hrvatske i bivše RSK i najznačajniji događaj od avgusta 1995. godine.

Četvrti januar 2010. godine pamtiću i po tome što sam za 16 medija u regionu komentarisao sam čin predaje kontratužbe ali i njen sadržaj. Ovaj dan pamtiću i po tome što me je jedan poznanik Hrvat pozvao telefonom u toku emitovanja centralnog dnevnika i uzbuđeno mi govorio da je ponosan što je Hrvat, zato što je doživio da televizija njegove države korektno prenosi moje izjave.

Kontratužbeni zahtjev sastoji se iz dva dijela.

U prvom se predlaže sudu da odbije sve tužbene zahtjeve iz tužbe RH koji se tiču činjenja ili nečinjenja, bez obzira koja im je pravna kvalifikacija, a odigrali su se prije 27. aprila 1992. godine, tj. prije nego što je Srbija postala država, ili alteranativno, prije 08. oktobra 1991. godine, kad ni Hrvatska ni Srbija nisu postojale kao nezavisne države; odnosno, da se tužbeni za-

- nastavak na slijedećoj strani -

IZDAVAČ: VERITAS

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Savo Štrbac

SARADNICI: Biljana Trkulja, Korana Štrbac,

Danijel Milanković i Janko Velimirović

ADRESA: Beograd, ul. Dečanska (M. Pijade) 8/4

TEL/FAKS: +381-11-3236-486

E-Mail: office@veritas.org.rs

WEB: www.veritas.org.rs

HRONIKA POVRATKA

„SNV Novosti“, 05.01.2010.

MINIRANO 650 KUĆA, KRIVCI JOŠ NA SLOBODI

"Dobro je poznato da je grad Bjelovar devedesetih godina bio daleko od prve ratne crte. Međutim, malo je poznato ili se ne želi znati što se sve tih godina u njemu dešavalo sa građanima srpske nacionalnosti i onim građanima hrvatske nacionalnosti koji se nisu slagali sa ratnohuškačkom politikom.

.Ukupno je na bjelovarskom području minirano 650 kuća. Rezultat tih osmišljenih akcija

danas je itekako vidljiv, ali se nitko na njega ne obazire. Po popisu stanovništva iz 1991, u gradu Bjelovaru živjelo je 15 hiljada građana srpske nacionalnosti. Danas ih je 2.500. Srbi Bjelovarčani kažu da su ovdje rođeni, da imaju pravo ovdje živjeti i da im niko to pravo neće oduzeti. Tako su odlučili 1991, tako misle i danas, ali su svašta proživjeli nakon što su odlučili oostati u svojoj domovini....

...U Bjelovaru je srušeno i nekoliko kuća u vlasništvu tamošnjih Hrvata, koji su javno osudili rušenje objekata njihovih sugrađana srpske nacionalnosti.

Zbog bombe bačene na kuću Alojz Filipčić iz Bjelovara ostao je trajni invalid, a nedugo nakon toga izvršio je suicid.

...Zbog različite sudske prakse i tumačenja zakona, jedina dva pozitivna sudska rješenja za oštećenike, a bilo je oko 50 tužbi za događaje u Bjelovaru, donose se u slučaju Guštin na Općinskom sudu Koprivnica i u slučaju Dodoš na Općinskom sudu u Varaždinu. Drugi suci općinskih sudova donose presude u korist države.

...U Bjelovaru je 2004. osnovana udruga "Pravda" čiji je predsjednik Zvonimir Iveković, Hrvat

PREDAJA KONTRATUŽBE

- nastavak sa predhodne strane -

htjevi iz tužbe RH koji se tiču navodnog kršenja obaveza iz Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida (Konvencija), prije i poslije 27. aprila 1992. godine (alterantivno prije i poslije 08. oktobra 1991.) odbiju jer nemaju uporišta ni u pravu ni u činjenicama.

U drugom dijelu se predlaže da sud utvrdi da je RH prekršila obaveze iz Konvencije za vrijeme i poslije operacije "Oluja" u avgustu 1995. godine počinivši, u namjeri da uništi etničke Srbe koji su živjeli u regiji Krajina (u UNPA zonama Sjever i Jug) u Hrvatskoj, sljedeća djela: ubijanje pripadnika te grupe; uzrokovanje teških fizičkih i mentalnih povreda pripadnicima te grupe i namjerno ih podvrgavajući takvim životnim uslovima koji dovode do njihovog uništenja (alterantivno - da je RH prekršila obaveze iz Konvencije planiranjem izvršenja genocida nad etničkim Srbima u Krajini), te što je propustila i još uvijek propušta da kazni počinioc zločina genocida nad srpskom etničkom zajednicom koja je živjela u regiji Krajina.

Zatim, da se za kršenje međunarodnog prava utvrdi odgovornost RH tako što će joj se naložiti da: odmah preduzme neophodne mjere za suđenje počiniocima krvičnih djela genocida ili bilo kojeg drugog djela iz Konvencije, počinjene prije, za vrijeme i poslije akcije "Oluja" i da snosi posljedice neodgovornog kršenja međunarodnog prava: plaćanjem odštete svim pripadnicima srpske etničke zajednice iz RH za svu pretrpljenu štetu prouzrokovanu činom genocida; da uspostavi sve neophodne mjere i da obezbjedi sigurnost za bezbjedan i slobodan povratak pripadnika srpske etničke grupe iz RH i da osigura uslove za njihov miran i normalan život, uključujući potpuno poštivanje njihovih nacionalnih i ljudskih prava i da izmjeni Zakon o blagdanima,

spomenicima i neradnim danima, tako što će ukinuti "Dan pobjede i domovinske zahvalnosti" i "Dan hrvatskih branitelja" kao dan trijumfa u genocidnoj operaciji "Oluja", sa liste praznika.

Odmah po predaji kontratužbe sudu, počele su i špekulacije i sa jedne i sa druge strane o mogućoj i poželjnoj vansudskoj nagodbi, što podrazumjeva i povlačenje tužbe i kontratužbe, jer bi, navodno, ovaj spor mogao smetati i Hrvatskoj i Srbiji na njihovu putu ka EU.

Ja sam jedan od rijetkih koji smatra da bi povlačenje tužbe "pod pritiskom" bila velika i nepopravljiva greška. Naime, kod dijametralno suprotstavljenih stavova o događajima iz devedesetih godina prošlog vijeka sa srpske i hrvatske strane (o tome najbolje svjedoče upravo tužba i kontratužba za genocid) najpoštenije, najpravednije i najlogičnije je da neko treći, kao što je MSP, sud UN-a i najviša pravosuđa ustanova na svijetu, da ocjenu o tužbenim zahtjevima jedne i druge strane, čije bi odluke, ma kakve god bile, morale poštovati obe strane kao ozbiljne države, koje bi i svoju državnu vjerodostojnost na taj način upravo i dokazivale. Uvjeren sam da bi upravo odluka MSP-a doprinjela uspješnijem i bržem pomirenju dvaju naroda i boljim diplomatskim i svakim drugim odnosima dviju država.

U protivnom, bilo kakva nagodba pod pritiskom sa strane, samo bi glavni razlog sukoba dvaju naroda privremeno stavila pod tepih, koji bi, vjerovatno, jednog dana izronio i ponovno doveo do žestokog i krvavog sukoba. Na kraju sudovi i postoje da se sporovi pred njima rješavaju na najcivilizovaniji način.

Savo Štrbac

HRONIKA POVRATKA

koji je podijelio zlu sudbinu svojih susjeda Srba.

- Poznato nam je da nijedna policija na svijetu ne uspijeva pohvatati sve teroriste i napadače, ali također nam je poznato da nema te policije koja od 650 teških kaznenih dijela na užem području ne uhiti niti jednog počinitelja. Takva neefikasnost sigurno nije zabilježena u kriminalističkim analizama. Ovdje se radi o terorizmu pod okriljem državne politike, koja je još uvijek na snazi i trajat će sve dok ne dobijemo pravičnu odštetu - ističu u "Pravdi"..."

„Vjesnik“, 07.01.2010.

MITROPOLIT JOVAN PREDVODIO BOŽIČNU LITURGIJU

"ZAGREB - Vjernici Srpske pravoslavne crkve, koji slave Božić po julijanskom kalendaru, proslavili su u četvrtak blagdan Kristova rođenja u crkvi Preobraženja Gospodnjega u Zagrebu, gdje je arhijerejsku liturgiju predvodio mitropolit zagrebačko-ljubljanski Jovan u zajedništvu sa svećenicima zagrebačke eparhije i Srpske pravoslavne općine."

„Vjesnik“, 09.01.2010.

U VUKOVARSKO-SRIJEMSKU ŽUPANIJU VRATILO SE 71,1 % POVRATNIKA

"VUKOVAR - U Vukovarsko-srijemsku županiju do uključivo zadnjeg dana 2009. vratilo se 71,1 posto ili 36.764 osobe od ukupno 51.702 osobe prognane iz te županije 1991..."

Najslabiji povratak je u općinama s pretežito srpskim stanovništvom. U općinu Borovo, iz koje je u Domovinskom ratu prognano 935 osoba, vratilo se 260, odnosno 27,5 posto, a u općini Negoslavcima od ukupno četvero prognanika još se nije vratio ni jedan."

„Vjesnik“, 09.01.2010.

MESIĆ ODGOVORIO NA TADIĆEVE PRIMJEDBE

"PRIŠTINA - Građani Kosova očekivali su moj dolazak, a tu su pripadnici hrvatske manjine i kontigent hrvatskih vojnika pa ne vidim razlog zašto bi se predsjednik Srbije **BORIS TADIĆ** ljutio zbog mog posjeta Kosovu, rekao je u petak u Janjevu hrvatski predsjednik **STJEPAN MESIĆ**. Reagirajući na posjet hrvatskog predsjednika Kosovu, srbijanski predsjednik Boris Tadić ocijenio je to jednom od odluka kojima Mesić kvari odnose sa Srbijom ostavljajući ozbiljan i nepotreban teret svom nasljedniku. »Ja bih pozdravio da je on sa mnom došao ovdje i da smo se našli s predsjednikom Kosova Fatmirom Sejdiuom i građanima koji su nas srdačno dočekali«, dodao je Mesić. U vezi Tadićeve osude njegove odluke o pomilovanju **SINIŠE RIMCA**, Mesić je rekao da Tadić vrlo dobro zna da se pomilovanje ne daje za ono za što je netko učinio i zašto je osuđen pravomoćno, nego za okolnosti. »Budući da Tadić vrlo dobro zna o čemu se radi onda me ne uzbuđuje takva kritika, jer je to za njegove domaće potrebe«, rekao je Mesić. »Nije to oslobađanje izdržavanja kazne nego smanjenje kazne, a ako netko ne razumije čemu institut pomilovanja onda bi bilo dobro da se malo pozabavi s pravnim stručnjacima i oni će mu to objasniti«, dodao je hrvatski predsjednik."

„Večernji list“, 12.01.2010.

I PREDSEDNIK SRBIJE ČESTITAO IVI JOSIPOVIĆU NA POBJEDI

"Predsjednik Srbije **BORIS TADIĆ** čestitao je jučer **Ivi JOSIPOVIĆU** na pobjedi i novoizabranoga hrvatskog predsjednika pozvao da "zajedno rade na uspostavljanju europskih normi na prostoru zapadnog Balkana i očuvanju mira i stabilnosti u regiji".

- Budućnost svih naroda i država u regiji je u Europskoj uniji, gdje trebamo biti dobri susjedi i prijatelji. Srbija i Hrvatska imaju odlučujuću ulogu u procesu transformacije Zapadnog Balkana u zonu dugotrajne stabilnosti i održivog razvoja. Pretpostavke takve politike su izgradnja pravne države, uvažavanje razlika i sagledavanje zajedničkih ekonomskih i vrijednosnih ciljeva - poručio je Tadić.

Što se tiče tužbe i protutužbe na Međunarodnom sudu pravde, Tadić je u čestitki koju je uputio Josipoviću iznio stav Srbije da je nekorisna svaka konfrontacija država i naroda.

- Uputnije je da se svi takvi sporovi rješavaju izvansudskim postupcima, a na redovitim sudovima zaštite prava žrtava, koje ne smiju biti zaboravljene - poručio je Tadić objasnivši:

- Ne postoji kolektivna krivica i svaki zločinac ima svoje ime i prezime. Zločinci moraju biti kažnjeni za svoja nedjela zbog žrtava i njihovih obitelji i zbog pomirenja naroda na Balkanu.

Tadić je rekao i kako Srbija od novoga hrvatskog predsjednika očekuje poštovanje njezina integriteta, povratak izbjeglih Srba i vraćanje njihove imovine, poštovanje ljudskih i manjinskih prava, kao i pravo na očuvanje identiteta i kulture. Istovjetna je, smatra Tadić, i obveza Srbije prema svojoj hrvatskoj nacionalnoj zajednici.

Novoizabrani predsjednik Josipović jučer je, podsjetimo, kazao kako o eventualnom povlačenju tužbe protiv Srbije ne odlučuje on nego Vlada RH, ali je i ponovio da tužba nije sama sebi svrha te da je moguće njezino povlačenje ako Srbija u međuvremenu ispuni sve uvjete zbog kojih je tužba i podnesena."

„Vjesnik“, 13.01.2010.

FREEDOM HOUSE: HRVATSKOJ NAJVIŠA OCJENA

HRONIKA POVRATKA

ZA STANJE POLITIČKIH PRAVA

"WASHINGTON - Freedom House, nevladina organizacija za promicanje sloboda sa sjedištem u Washingtonu, u utorak je objavila godišnje izvješće o stanju sloboda u svijetu u kojem je ocjena stanja političkih prava u Hrvatskoj promijenjena s 2 na 1, što je najviša ocjena u toj kategoriji. »Ocjena političkih prava u Hrvatskoj poboljšana je sa 2 na 1, zahvaljujući poboljšanjima u tretmanu manjinskih zajednica Srba i Roma«, navodi se izvješću Freedom Housea »Sloboda u svijetu 2010.«

Hrvatska je izvješću svrstana u kategoriju slobodnih zemalja, s ocjenom 1 u kategoriji političkih prava i ocjenom 2 u kategoriji građanskih sloboda. Hrvatska, primjerice, ima iste ocjene kao Italija i Grčka, a bolje od nekih drugih članica EU-a, poput Bugarske (2/2) i Rumunjske (2/2). Od 29 zemalja regije Srednje i istočne Europe/bivšeg Sovjetskog Saveza, Hrvatska je među 14 slobodnih zemalja (48 posto), 7 ih je »djelomice slobodno« (24 posto), a 8 »neslobodno« (28 posto)."

„Srna“, 13.01.2010.

ŠTRBAC: UKLANJANJE TRAGOVA POSTOJANJA SRBA U ZADRU

"BANJALUKA, - Šef Dokumentaciono-informacionog centra "Veritas" SAVO ŠTRBAC smatra da odluka gradskih vlasti Zadra da budu uklonjene ruševine srpskih kuća pod izgovorom da su "opasne po zdravlje" ima političku pozadinu, jer se time žele ukloniti tragovi Srba koji su tu živjeli.

Prema njegovim riječima, namjera uklanjanja ruševina jeste da se Srbi tamo nikada ne vrate.

"To svakako onda podrazumijeva i prikrivanje zločina počinjenih nad Srbima u protek-

lom ratu u Hrvatskoj, jer, kada se protjeraju pripadnici jednog naroda i unište njihova staništa, odnosno kuće, okućnice, groblja, crkve, duhovne i kulturne spomenike, onda se iz toga očito vidi genocidna namjera", izjavio je Štrbac za Srnu.

Štrbac je rekao da bi obnova srpskih kuća, a ne njihovo rušenje bio pravi način i postupak gradskih vlasti u Zadru.

Srpska pravoslavna crkva, odnosno Eparhija dalmatinska juče je saopštila da su Srbi iz Zadra i okoline zgroženi i šokirani odlukom zadarskih gradskih vlasti o uklanjanju osamdesetak "ratnih ruševina", odnosno srpskih kuća, zbog navodne opasnosti da su postale "leglo štetočina i opasne za zdravlje".

„Večernji list“, 20.01.2010.

DESNA SRBIJA - "KURIR" I "GLAS JAVNOSTI" TRAŽE DA HRVATI NE SLAVE OLUJU

"BEOGRAD - Hrvati nemaju namjeru slijediti Srbiju u osudi zločina i prihvatiti deklaraciju o akciji Oluja i Bljesak! Naprotiv, u Hrvatskoj je još na snazi deklaracija Hrvatskog sabora o akciji Oluja od 30. kolovoza 2006. u kojoj se kaže da je u pitanju "vojno-redarstvena akcija provedena uz poštovanje svih odredbi međunarodnoga ratnog, humanitarnog i civilnog prava", pišu današnji "Kurir" i "Glas javnosti", desničarski tabloidi u vlasništvu Radisava Jovića Raje, koji je, uzgred, već nekoliko mjeseci u beogradskom pritvoru gdje čeka suđenje za gospodarski kriminal.

Beogradski tabloidi spominju deklaraciju o Srebrenici koju srbijanska skupština odbija prihvatiti, a u tome ima potporu desničarske javnosti pa i ova dva tabloida. Prema izvorima ovih dvaju tabloida, jedan od zahtjeva srbijanske protutužbe za genocid jest da Hrvatska izmijenjeni Zakon o blagdanima po ko-

jemu se početak Oluje slavi kao državni praznik i to, kako kaže Savo Štrbac, "tri dana". Štrbac drži da se teško može očekivati da će Hrvatska ukinuti postojeću i prihvatiti novu rezoluciju o Oluji, a "jedino bi Međunarodni sud pravde mogao natjerati Hrvatsku da briše postojeću i prihvati novu deklaraciju".

MILORAD PUPOVAC, dopredsjednik SDSS-a, drži da "će tako nešto biti potrebno", ali "kako u Hrvatskoj ne postoji dovoljna svijest o tome koliko je Srba stradalo u Hrvatskoj i koliki su razmjeri tih stradanja pa će se najprije morati ljudi osvijestiti".

„Glas javnosti“, 21.01.2010.

HJUMAN RAJTS VOČ: U HRVATSKOJ SE UGLAVNOM SUDI SRBIMA

"VAŠINGTON - Američka nevladina organizacija za zaštitu ljudskih prava Hjuman rajts voč (HRV) u godišnjem izveštaju o stanju ljudskih prava u Hrvatskoj upozorila je da su većina optuženih pred hrvatskim sudovima u procesima za ratne zločine i dalje Srbi, piše Jutarnji list.

U prvih osam meseci 2009. godine hrvatske vlasti podigle su osam novih optužnica protiv 16 osoba od kojih su 14 bili Srbi. U istom periodu završeno je 20 suđenja, a od 61 optuženih u tim procesima 37 su bili Srbi, naglašava se u dokumentu i dodaje da su srpske izbeglice suočene sa brojnim preprekama."

„Jutarnji list“, 22.01.2010.

MESIĆ: SRBI U HRVATSKOJ SU NAJVEĆE ŽRTVE OVOGA RATA

"ZAGREB - Srbi iz Hrvatske najveće su žrtve proteklog rata, izjavio je predsjednik Stjepan Mesić u intervjuu u novom broju Novosti, tjednika Srpskog nacionalnog vijeća.

To je rekao govoreći o

HRONIKA POVRATKA

Miloševićevoj politici. "Ne govorim sada o broju žrtava, govorim o tome da su oni žrtve kao jedan korpus, jer su se zajedno s vojskom povlačili i ostavili sve što su imali u Hrvatskoj, a sam Milošević tome nije prigovarao, njemu je to odgovaralo", tako je pojasnio tu izjavu o Srbima kao "možda najvećim žrtvama ovoga rata".

Reterirao je od izjave da bi poslao vojsku na koridor kad bi Milorad Dodik raspisao referendum o otcjepljenju od BiH: iako ju je dan kasnije javno potvrdio, sad Mesić kaže da je to rekao u neformalnom razgovoru koji nije bio za objavljivanje. "To nije nikakva izjava, to nije nikakav stav RH, nego se razgovaralo o tome što bi bilo ako bi netko razbijao Bosnu i Hercegovinu...Ja sam im samo kazao što bih ja napravio, a hoće li netko bude nadležan presjeći koridor ili ne, u to ne ulazim, samo kažem da bi se moralo nešto poduzeti ako bi netko razbijao BiH", izvlačio se Mesić.

Na pitanje o pomilovanju Siniše Rimca, rekao je kako je pomilovao i sedam Srba osuđenih za ratni zločin a da nitko nije protestirao. Rimac nije pomilovan zbog zločina, nego zbog promijenjenih okolnosti: jedini je priznao djelo, pokajao se, pokazao gdje su zakopani ubijeni."

"Blic"22.01.2010.

IRINEJ NIŠKI NOVI SRPSKI PATRIJARH

"Zvona na Sabornoj crkvi oglasila su se oko 14 časova i 20 minuta, što je označilo da je izabran 45. patrijarh.

Novoizabrani patrijarh Srpske pravoslavne crkve Irinej niški izjavio je da je njegov izbor bila volja Božja i volja Svetog arhijerejskog sabora.

"Na tu časnu i tešku dužnost izabran sam uz pomoć braće arhijereja sa kojima ću zajedno nositi breme i sve probleme", rekao je vladika Irinej neposredno po izboru, prenosi Tanjug.

Mitropolit-crnogorsko primorski Amfilohije, Irinej bački i Irinej niški bili su među trojicom kandidata koji su dobili natpolovičnu većinu u prvom krugu izbora na današnjem zasedanju Svetog arhijerejskog Sabora Srpske pravoslavne crkve, rečeno je Tanjugu u Srpskoj patrijaršiji.

Kovertu sa imenom patrijarha izvukao je arhimandrid Gavrilo iz manastira Lepavina u Hrvatskoj.

Sabor SPC ima 45 članova, a 37 episkopa ispunjavali su uslov da budu kandidovani za novog patrijarha.

Tajnim glasanjem su se predlagali kandidati od kojih su u uži izbor ušli samo tri arhijereja koji su dobili više od polovine glasova članova izbornog Sabora SPC.

Glasanje se ponavljalo do trenutka dok se ne dođe do kandidata sa potrebnim brojem glasova, a potom se imenovao najstariji arhimandrit, isključivo iguman manastira, koji je bio zadužen da otvori zapečaćeni koverat i izvuče jednu od tri ceduljice na kojoj su ispisana imena trojice arhijereja sa potrebnom većinom glasova.

Ovaj način izbora koji se primenjuje u SPC je apostolski žreb, a prema dosadašnjoj praksi imena kandidata stavljaju se u kamilavku (episkopska kapa koja je deo dnevne, a ne bogoslužbene odore) iz koje izabrani duhovnik izvlači jednu od tri zapečaćene cedulje i predaje je najstarijem arhijereju, predsedavajućem izbornog Sabora. "

„Novosti“, 28.01.2010.

HRVATE PLAŠE I SRPSKE RUŠEVINE

"Stotinak ruina rasutih po Zadru podseća da se bliži dvadeseta godina otkako se u ovom gradu srpske kuće ne obnavljaju, a odluka gradonačelnika da ih počisti, jer „predstavljaju opasnost po javno zdravlje“, izbegli vlasnici vide kao još jedan signal da Srbi ovde nisu dobrodošli. A

oni malobrojni, u Zadru preostali - da još dugo neće biti ravnopravni sa ostalim meštanima Zaleđa.

Ni reporteri „Novosti“ nisu se uverili da, u nekada najekstremniji grad hrvatskog primorja, za njih stižu mnogo bolji dani. Od 26.000 Srba, koliko ih je Zadar imao pre rata, ostalo je tek nešto više od tri hiljade. Uglavnom preplašenih, umornih i tihih. Izbegavaju da se glasno predstave, da pod imenom i prezimenom pričaju o suživotu s meštanima, da se slikaju, jer će ih videti da su sa „Srbijancima“. Glasniji su samo oni koji su - otišli.

...Srpske kuće, po hrvatskom zakonodavstvu, nisu po harane u ratnim pogromima, već u terorističkim napadima - pojašnjavaju i u Srpskom narodnom veću. - U vreme kada su paljene, mahom od avgusta 1991. do maja 1992. godine, Zadrom su harale hrvatske paravojne formacije, koje su proterivale stanovništvo i uništavale njihove radnje, kuće, imanja... Zato ni obnova ovih kuća nije potpadala pod prvi Zakon o obnovi kuća uništenih usled rata, već pod Zakon o državnom terorizmu. Na osnovu toga, Srbi su tražili odštetu, a ne obnovu. U međuvremenu, to je promenjeno, pa se obnova u Zaleđu sprovodi kao i u drugim mestima širom Hrvatske. A vlasnici su izgubili sve sudske sporove.

Nema mladih, a ni dece u srpskim porodicama koje su ovde ostale - priča nam Veselko Čakić, potpredsednik Srpskog narodnog veća u Hrvatskoj i predsednik gradske organizacije Samostalne demokratske srpske stranke. - I oni koji su rođeni ovde, odlaze, jer ne mogu da nađu posao i da zarade dovoljno za život.

U gradu koji ima više od 80.000 stanovnika, nijedan Srbin ne drži radnju, ne bavi se privatnim poslom, a na prste jedne ruke mogu se pobrojati oni koji rade u javnim preduzećima, državnoj upravi i policiji..."

IN MEMORIAM

Saopštenje povodom godišnjice stradanja srba sa Ravnih Kotara

AKCIJA "MASLENICA" -22.januara 1993. godine

Dvadesetdrugog januara 1993. godine hrvatske oružane snage izvršile su agresiju, pod kodnim nazivom „Maslenica“, na južne dijelove Republike Srpske Krajine (RSK). Agresija je izvršena u toku realizacije „Vensovog plana“, kojim je, godinu dana ranije, RSK stavljena pod zaštitu mirovnih snaga UN-a (Unprofor). Bila je ovo treća po redu agresija Hrvatske na zaštićeno područje UN-a, u čije članstvo je dvije godine ranije primljena i Hrvatska.

U narednih nekoliko dana hrvatske oružane snage su uspjele da zauzmu nekoliko desetina kvadratnih kilometara na Ravnim Kotarima, uključujući aerodrom Zemunik i nekoliko visova na Velebitu i da preuzmu kontrolu nad branom i hidroelektranom Peruča. U ovoj agresiji najviše su stradala tri srpska sela Islam Grčki, Kašić i Smoković, kao i etnički mješovita sela Murvica, Crno, Zemunik Gornji, Poljica i Islam Latinski. Srbi iz pomenutih sela su ubijeni, prognani ili odvedeni u zatvore i logore. Njihova bogata imanja su opljačkana, opustošena i uništena, a kulturni spomenici, groblja i crkve devastirani, oskrnavljeni ili porušeni, među kojima i Dvori Janković Stojana u Islamu Grčkom sa crkvicom sv. Georgija, (1675), u kojoj je sahranjen poznati književnik Vladan Desnica i crkve sv. Georgija (1567) u Smokoviću i sv. Ilije (1872) u Kašiću.

U ovoj agresiji na srpskoj strani poginulo je 348 vojnika i civila, među kojima 35 žena i troje djece starosti do 12 godina. Osam lica se još uvijek vodi na listi

nestalih. U zbjegovima je umrlo još 165 lica, uglavnom starije populacije.

Jedan od težih zločina, već prvog dana agresije, desio se na prevoju Mali Alan na Velebitu, u neposrednoj blizini osmatračnice unprofor-a, kada su pripadnici hrvatske specijalne policije, mučki iz zasjede izmasakrirali 22 pripadnika Srpske vojske Krajine (SVK) s područja Gračaca.

Operaciju „Maslenica“ su planirali i izveli Janko Bobetko, Ante Gotovina, Ante Roso, Mirko Norac i Mladen Markač, uz znanje i odobrenje Franje Tuđmana, tadašnjeg predsjednika države i vrhovnog komandanta oružanih snaga RH, koji su već tada bili ili su naknadno unapređeni u činove generala. U vrijeme ove agresije načelnik artiljerije sektora „Velebit“ bio je Agim Čeku, donedavno predsjednik vlade Kosova, od čijih granata je, usljed neselektivnog granatiranja po dubini područja opština Benkovac i Obrovac, najviše i stradalo civila.

Iako je agresija izvršena na zaštićenu zonu UN-a i pred očima mnogobrojnih pripadnika UNPROFOR-a, do sada, ni pred međunarodnim ni pred domaćim sudovima, niko nije procesuiran za zločine nad Srbima počinjene u ovoj akciji.

Sedamnaest godina nakon ove agresije i četrnaest i po godina po prestanku rata, ravnokotarska sela su još uvijek, na sramotu i hrvatske države i međunarodne zajednice, „siva zona“ povratka prognanih Srba.

VERITAS

„Večernji list“, 22.01.2010.

NA MASLENICI SE RATOVALO I PROTIV RUSKIH DOBROVOLJACA

„Upravo na obljetnicu operacije izlazi knjiga, koja će u prodaji biti od sutra, a u kojoj je prvi put objavljen niz dokumenata o masleničkoj akciji.“

Na današnji dan, 22. siječnja 1993., hrvatski državni vrh pokrenuo je oslobodilačku akciju kodnog naziva „Gusar“, poznatu kao „Operacija Maslenica“, kojoj je cilj bio ponovno povezivanje hrvatskog sjevera i juga. Kako je u studenome 1991. srušen maslenički most da bi se spriječio daljnji prodor srpske paravojske, prometovalo se trajektom preko Paga koji je često stajao zbog

bure. Akcija je trajala do 27. siječnja, a u njoj su Hrvatska vojska i policija oslobodili zadarsko zaleđe, Masleničko ždrilo i zrakovnu luku Zemunik, a naknadno je oslobođena i brana Peruča, koju su pobunjeni Srbi gotovo dignuli u zrak.

Upravo na obljetnicu operacije izlazi knjiga, koja će u prodaji biti od sutra, a u kojoj je prvi put objavljen niz dokumenata o masleničkoj akciji. Knjigu je pripremio Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i ona nam otkriva niz dosad nepoznatih detalja iz tog doba, i to prije svega sa srpske strane, jer je riječ o dokumentima nastalim u tijelima „Republike Srpske Krajine“...“

„RTS“, 22.01.2010.

PARASTOS ŽRTVAMA U OPERACIJI "MASLENICA"

„Srpskim vojnicima i civilima koji su pre 17 godina pobijeni u akciji hrvatskih oružanih snaga pod nazivom „Maslenica“, na području Ravnih kotara, koje je bilo pod zaštitom mirovnih snaga Ujedinjenih Nacija, održan parastos u crkvi Svetog Marka.“

„Vjesnik“, 23.01.2010.

VIJENCI I SVIJEĆE NA SPOMEN-OBILJEŽJA

„U akciji je poginulo 18 hrvatskih branitelja, a do 31. ožujka 1993., do kada je trajala obrana oslobođenih dijelova u akciji, broj poginulih narastao je na 112.“

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Glas slavonije“, 21.01.2010.

ARKANOVCI GA NATJERALI DA TRČI, A POTOM GA UBILI

"OSIJEK - Ubojstva i teror koji su počinili pripadnici ozloglašene skupine ratnih zločinaca pod nazivom Arkanovi tigrovi - s bazom u Erdutu, dobro je poznat iz Domovinskog rata. No, ubojstvo koje su počinili 1995. godine na cesti Tenja - Antunovac, priča je za sebe.

Suđenje koje se trebalo održati na osječkom Županijskom sudu protiv skupine pripadnika Arkanove zločinačke skupine, ponovno je nedavno u Osijeku odgođeno. Razlog se nalazi u činjenici što se trojica od šestorice okrivljenih nisu odazvala na poziv hrvatskog pravosuđa, a uredno su primili i potpisali pozive u Srbiji. Samo je jedan od njih je poslao zdravstvenu dokumentaciju u kojoj opravdava svoj nedolazak.

Izvanraspravno vijeće osječkog Županijskog suda već je ranije donijelo rješenje o tome da se suđenje za preostalu trojicu okrivljenih održi u odsutnosti.

Događaj se zbio 19. studenoga 1995. godine oko 19.30 sati u Tenji i na Tenjskoj cesti. Arkanovci su prvo pijani upali u gostionicu "Lovački raj" u Tenji te su iz nje istjerali vlasnika, zaprijetili vlasnici da će je objesiti, pa su pokrali cigarete, novac i nekoliko boca piva. Vlasnik gostionice nakon toga je pozvao u pomoć vojnu policiju tzv Srpske vojske Krajine, koja je arkanovce sustigla na Tenjskoj cesti prema Antunovcu. Ondje je grupa pijanih arkanovaca razoružala četvoricu vojnih policajaca, svezala ih liscama i počela tući i vrijeđati, a **SLOBODAN VUJKO** natjerao je policajce da mu ljube čizme, a jednoj od osoba uputio je i prijetnju - sad ću te zaklati.

Arkanovci su na kraju odlučili "riješiti problem" kao što su toliko puta to činili prema nesrpskim stanovnicima na okupiranom području. Natjerali su vojne policajce da trče te su otvorili vatru

iz oružja prema njima. U rafalnoj paljbi četiri metka su pogodila **VELIBORA BJELICU** i usmrtila ga na mjestu dok su ostali uspjeli otrčati u Tenju i spasiti živote.

Okrivljeni **RADE GVOIĆ**, **SLOBODAN VUJKO**, **DUŠAN PEURAČA**, **MILAN BUČAN**, **BOŠKO VLASAVLJEVIĆ** te **DANE VIŠNJIĆ** bili su pripadnici arkanovaca, a svi su rođeni u Hrvatskoj. Potječu iz Karlovca, Šibenika, Gline i Otočca. Pretpostavlja se da su pobjegli iz Hrvatske u Srbiju i ondje su mobilizirani te prebačeni u Erdut. Nakon zločina u Tenji, sudilo im se u belomanastirskom sudu na okupiranom području. I to ne za ubojstvo, već su Rade Gvoić i Slobodan Vujko osuđeni za kazneno djelo "prinude prema vojnim licima". Gvoić je dobio dvije godine zatvora, a Bučan godinu i pol, dok su za razbojstvo i nasilničko ponašanje u gostionici "Lovački raj" svi oslobođeni. U međuvremenu provedena je mirna reintegracija te je Vrhovni sud RH poništio presudu suda u Belom Manastiru i slučaj je delegiran na osječki Županijski sud..."

„Glas slavonije“, 26.01.2010.

UBOJICAMA BRAČNOG PARA BARIŠIN 31 GODINA ZATVORA

"OSIJEK - Zbog ubojstva bračnog para **EVE** i **MATIJE BARIŠINA** u Dražu 1991. godine **MARKO JAKŠIĆ** zvani **PEKAR** osuđen je na 15 godina, a njegov sudrug u zločinu **MILENKO JANDRIĆ** zvani **ŠUBARA** na 16 godina zatvora. Riječ je o ponovljenom suđenju budući da je Vrhovni sud poništio presudu iz 2005. godine osječkog Županijskog suda, kada su Jakšić i Jandrić bili oslobođeni.

Oni su između studenoga i prosinca 1991. godine, u vrijeme privremene okupacije Baranje, ušli u lokal Eve i Matije Barišina u Dražu te su ih usmrtili s dva hica. Potom su odnijeli najmanje 700 DEM, 12 zlatnih dukata, zlatni sat, 23 komada srebrnog novca

i 45 milijuna tadašnjih dinara. Tijela ubijenih Eve i Matije Barišina nikada nisu pronađena.

Tijekom cijelog suđenja najupitniji iskaz bio je onaj svjedoka Berislava Stojanovića. Iz tog razloga je Stojanović vještačen te je zaključeno da je, iako ograničenih intelektualnih sposobnosti, u stanju reproducirati ono što vidi i čuje. A Stojanović je potvrdio da je kobnog dana vidio Jakšića i Jandrića kako ulaze u lokal te da su se čula dva pucnja. Kasnije su došli pripadnici tadašnje tzv. Teritorijalne obrane, vodnik Vaso (pretpostavlja se da mu je prezime - Stevanović) te Ivica Cickaj koji su dva leša u najlon-vrećama iznijeli iz lokala te ih automobilom odvezli u nepoznatom smjeru.

Milenko Jandrić kazao je da Evu Barišin nikada nije upoznao te da nije sudjelovao u likvidaciji supružnika. Smatra da ga je Branislav Stojanović teretio za ubojstvo bračnog para na nagovor Gorana Gujčića te osoba kojima imena i prezimena ne zna.

Za razliku od njega, drukčiji iskaz dao je prvookrivljeni Marko Jakšić Pekar koji je teretio Jandrića.

- Šubara je za rata došao u Draž iz Bjelovara u skupini od šest osoba. Oni su zbog svoga izgleda i ponašanja odmah postali strah i trepet u selu - kazao je Jakšić dodavši da je svojedobno na Evinu molbu spasio Matiju Barišina od nasilja dvojice u vojnim odorama.

Obrazlažući presudu sudac Zvonko Vekić istaknuo je da je sudsko vijeće povjerovalo iskazu svojedoka Berislava Stojanovića budući da su vještaci ustvrdili kako je riječ o osobi koja nema smetnji u pamćenju događaja.

Budući da mu je izrečena kazna veća od pet godina zatvora, a pritvor je u tim slučajevima obvezan, pravosudni policajci su Marka Jakšića sproveli u pritvor do pravomoćnosti presude. Inače, Milenko Jandrić se već nalazi u zatvoru jer služi zatvorsku kaznu zbog jednog drugog ubojstva."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Vjesnik“, 08.01.2010.

MESIĆ SMANJIO KAZNU LJUBIŠIĆU, RIMCU I MILIĆU

"ZAGREB - Odlukom o pomilovanju predsjednik Republike Stjepan Mesić smanjio je za jednu godinu kaznu **BRANKU LJUBIŠIĆU**, koji je osuđen na 14 godina zatvora zbog ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika. Ljubišić je od početka siječnja 1992. do kraja svibnja 1992. bio zapovjednik osiguranja Sabirnog centra ratnih zarobljenika logora u Bileći u kojem su mučeni hrvatski branitelji.

Predsjednik je pomilovao i **SINIŠU RIMCU**, bivšeg pripadnika pričuvnog sastava MUP-a, kojem je za jednu godinu umanjio osmogodišnju kaznu na koju je osuđen zbog ubojstva u slučaju »Pakračka Poljana«. Za godinu i šest mjeseci predsjednik je smanjio kaznu **ZLATKU MILIĆU** koji je osuđen na 14 godina i tri mjeseca zbog ubojstva judo-representativca Nika Rustana, brata svoje bivše supruge..."

„Danas“, 13.01.2010.

POČEO PROCES ZA ZLOČIN U GRUBORIMA

"Zagreb - U ŽS Zagrebu juče je ispitano prvih pet svjedoka u istrazi protiv **ŽELJKA SAČIĆA**, ratnog pomoćnika komandanta specijalne policije i haškog optuženika **MLADENA MARKAČA** i još četvorice bivših specijalaca osumnjičenih za ratni zločin u selu Grubori, kod Knina, posle akcije „Oluja“ 1995.

Saslušano je pet specijalaca, među kojima su su i komandant specijalne policije **ZDRAVKO JANIĆ**, koji je u vreme ubistva šestoro civila srpske nacionalnost u Gruborima bio načelnik Odeljenja za borbu protiv terorizma i Josip Turkalj, koji je u vreme „Oluje“ bio komandant Antiterorističke jedinice „Lučko“.

Upravo su pripadnici te jedinice osumnjičeni za zločin u Gruborima i to **FRANO DRLJE**, vođa grupe pripadnika „Lučko“ koja je

ušla u Grubore i specijalci **BERISLAV GARIĆ**, **IGOR BENETI** i **BOŽIDAR KRAJIN**. Tužilaštvo tereti Sačića (46) po komandnoj odgovornosti da nije učinio ništa da spreči zločinitele da kazni počinioce od kojih je jedan idućeg dana u selu Ramljanima zapalio više kuća..."

„Večernji list“, 28.10.2010.

HRASTOVU SEDAM GODINA

"...Mihajlo Hrastov pravomoćno je osuđen na sedam godina zatvora zbog protupravnog ubijanja i ranjavanja neprijatelja (13 pripadnika JNA je ubio, a dvojicu teško ranio) na Koranskome mostu za napada na Karlovac, odluka je Vrhovnog suda na koju se više ne može žaliti, osim tražiti izvanredni pravni lijek i podnijeti ustavnu tužbu.

Riječ je o slučaju u kojem je prvo ŽS u Karlovcu Hrastova i po treći put oslobodio optužbe, da bi ga u povodu žalbe drugostupansko vijeće Vrhovnog suda osudilo na osam godina zatvora.

Potom je trećestupansko vijeće Vrhovnog suda prihvatilo žalbu M. Hrastova u pogledu kazne. U trećem su stupnju presudili predsjednica sudskog vijeća Ana Garačić te članovi Miroslav Šovanj, Damir Kos, Ranko Marijan i mr. sc. Branko Brkić. Hrastov je bio u pritvoru šest mjeseci 1992. te ponovno od 05.05.2009."

„Vjesnik“, 29.01.2010.

OD ŽRTVE POSTALA UBOJICA

"GOSPIĆ/ZAGREB - Lički Jack Trbosjek, kako su mediji proteklih petnaestak dana nazivali ubojicu šezdesetdevetogodišnje **STANKE HINIĆ** iz Rudanovaca pokraj Plitvičkih jezera, je mještanka istog sela **DRAŽENKA GRĐAN**. Uhićena je u srijedu pod sumnjom da je 14. siječnja nožem nasmrtno izbolala susjedu, a zatim istražitelje danima navodila na krivi trag izmisliši napad i na sebe kako bi prikrla zločin.

Dosadašnjim kriminalističkim

istraživanjem, kako je načelnik Policijske uprave ličko-senjske **ŽELJKO JURKOVIĆ** rekao na tiskovnoj konferenciji, utvrđeno je da se Grđan kobne večeri u staričinu obiteljsku kuću uputila s namjerom da je ubije kako bi se domogla njena novca. Žena je kod susjede, kako smo doznali, krenula posuditi novac. Kada ju je ona odbila, Grđan je iz ormara sama uzela novac, a kada joj je starica zaprijetila policijom, izvukla je iz džepa nož i izbolala je. Nakon zlodjela, Grđan je išetala iz susjedine kuće, ponijevši sa sobom nož i novčanik s novcem koji je Stanki ukrala. Putem do svoje kuće, žena se riješila i noža i novčanika."

„RTRS“, 29.01.2010.

ŠTRBAC: SUD SE NARUGAO ŽRTVAMA

"Šef DIC "Veritas" Savo Štrbac smatra preblagom kaznu od sedam godina zatvora Mihajlu Hrastovu za monstruozan zločin, počinjen nad 13 zarobljenih rezervista JNA na Koranskom mostu 1991. godine, te da se ovom presudom VS Hrvatske narugao žrtvama.

"Ovo je preblaga kazna za tako stravičan zločin i Hrastov je, u najmanju ruku, morao dobiti 20 godina zatvora", rekao je Štrbac Srni, reagujući na jučerašnju odluku Vrhovnog suda Hrvatske koji je Hrastovu skratio kaznu zatvora sa osam na sedam godina.

Štrbac je rekao da se "Veritas" neće pomiriti s tim da samo Hrastov bude osuđen za teški zločin nad zarobljenim pripadnicima JNA na Koranskom mostu 1991. godine.

On je podsjetio da je Okružni sud u Glini u nekadašnjoj Republici Srpskoj Krajini /RSK/ 1994. godine proširio istragu o zločinu na Koranskom mostu sa Hrastova na još šest lica i to **VELIMIRA HRVOJEVIĆA** iz Lađevca, opština Slunj, **PETRA MANDIĆA** zvanog **BAROGA**, **ŽELJKA PERIŠIĆA**, **JOSU JELKOVCA**, **ĐOKU MARINKOVIĆA** i **JOSU VUKOVIĆA**, svi iz Karlovca."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI NA PROSTORU EX YU

„RTS“, 05.01.2010.

UKINUTA PRESUDA GENERALU TRIFUNOVIĆU

„Vrhovni sud Srbije ukinuo je presudu generalu JNA **VLADIMIRU TRIFUNOVIĆU**, koji je osuđen zbog toga što je 1991. godine, posle višednevne opsade i oružanih sukoba sa hrvatskim snagama, povukao i spasao živote oko 250 vojnika iz kasarne u Varaždinu.

Predmet je vraćen prvostepenom sudu na novo odlučivanje, jer se - kako je naveo VS Srbije - pojavila znatna sumnja u pogledu činjenica koje su utvrđene presudama vojnih sudova.

Time je otvorena mogućnost potpune rehabilitacije generala Trifunovića, koji je istovremeno u Hrvatskoj osuđen na 15 godina zatvora zbog navodnih ratnih zločina, a 1996. godine, odlukom tadašnjeg predsednika SRJ **ZORANA LILIĆA**, aboliran.

To je početak procesa rehabilitacije, nadamo se da će uskoro biti završen odgovarajućom odlukom pravosudnih organa kojom će generalu biti konačno utvrđena nevinost, rekao je za RTS njegov advokat **VLADIMIR ĐERIĆ**.

General je do ove odluke bio osuđen, ali je bio aboliran. Danas je nevin čovek, ali optužnica protiv njega i dalje stoji. VSS je odredio novo suđenje, i mi ćemo videti kakav će biti stav Tužilaštva koje će morati ponovo da pogleda optužnicu i da zauzme stav, kaže Đerić.

Slučaj generala, kaže naš sagovornik, nije samo lična nepravda. To je slučaj koji pokazuje svu apsurdnost rata koji je vođen devedesetih, jer su oficiri (još četvorica pored generala Trifunovića) osuđeni pošto su izvukli svoje vojnike iz bezizlazne situacije, a nisu upotrebili vojnu silu da razore Varaždin.

Hrvatska je pak osudila generala - zbog razaranja Varaždina!

Osuđen je dakle na obe strane za potpuno različite stvari.

I to je apsurd cele situacije. General Trifunović je tragičan lik, u tri države bivše SFRJ je osuđen ili krivično gonjen. Nadam se da će na kraju razu pobediti na svim stranama i da će Trifunović uskoro biti kod nas rehabilitovan, a u Hrvatskoj oslobođen optužbi, kaže Đerić za RTS.

U intervjuu za Radio-televiziju Srbije, general Trifunović je naveo da očekuje da će se slučaj konačno razrešiti do kraja.

„Imao sam na umu da mora doći taj dan i drago mi je što je sve ovo počelo da se odmotava i očekujem da se razreši do kraja. Kad se sve ovo završi, tražiću punu rehabilitaciju i da država prizna svoju grešku, a institucije da nadoknade sve što sam izgubio za ovo vreme“, rekao je Trifunović.

General je dodao i da se oseća bolje, jer ga je pravda uočila.

„Jedem se zbog toga što se politika umešala u sve to i što ljudi koji su tada odlučivali i u državi, u sudu i u vojsci kao da ništa nisu razumeli“, rekao je Trifunović...”

„Glas srpske“, 14.01.2010.

UHAPŠENI AHMET MAKITAN POČINIO ZLOČINE U DRETELJU

„STOKHOLM - Osoba uhapšena u utorak u Švedskoj zbog ratnih zločina u BiH je **AHMET MAKITAN** (43) i tereti se za zločine nad Srbima u logoru „Dretelj“ kod Čapljine, javlja Mondo.

Makitan zvani Maks, porijeklom iz Stoca, tokom ispitivanja u srijedu negirao je optužbe za nelegalno zatvaranje civila, mučenja i nasilje nad srpskim civilima u logoru „Dretelj“ kod Čapljine od maja do avgusta 1992. godine, objavili su švedski mediji.

- On je vrlo uzbuđen zbog optužbi za ratne zločine u BiH - izjavila je advokat optuženog Ola Salamonson.

Logor „Dretelj“ bio je aktivan od 5. maja do 18. avgusta 1992.

godine. Tu su dovođeni muškarci i žene od 15 do 75 godina, srpski civili iz doline Neretve.

U njega su dovoženi Srbi iz drugih logora: Ljubuškog, Mostara, Ploča, Metkovića, a ukupno je bio zatvoren 191 civil srpske nacionalnosti, među kojima 71 žena.

U Norveškoj je u utorak počelo i ponovljeno suđenje Mirsadu Repku, pripadniku HVO-a koji je ranije osuđen na pet godina zatvora zbog zločina nad 18 srpskih civila u „Dretelju“.

„Večernji list“, 19.01.2010.

OPTUŽENI NEGIRAJU SVE OPTUŽBE

„Pred Vijećem za ratne zločine beogradskoga Visokog suda danas je nastavljeno suđenje **PANI BULATU** i **RADI VRANEŠEVIĆU** optuženima za ubojstvo šest hrvatskih civila u Banskome Kovačevcu kod Karlovca u ožujku 1992. godine.

Pred Vijećem za ratne zločine beogradskoga Visokog suda danas je nastavljeno suđenje **Pani Bulatu** i **Radi Vraneševiću**, optuženima za ubojstvo šest hrvatskih civila u Banskome Kovačevcu kod Karlovca u ožujku 1992. godine. Prema sporazumu hrvatskog i srbijanskog pravosuđa, Hrvatska je prepustila Beogradu ovaj slučaj jer su optuženi na teritoriju Srbije i dostupni su srbijanskom pravosuđu.

Bulat i Vranešević optuženi su da su kao pripadnici organa sigurnosti Vojske Republike Srpske Krajine od 19. do 26. ožujka 1992. ubili šest starijih osoba iz Banskog Kovačevca, pet žena i jednog muškarca u dobi od 63 do 81 godine i bacili ih u bunar koji su potom minirali.

Svjedoci **SVETOZAR BIŽIĆ** i **MARKO ŠKALJAC** svjedočili su videokonferencijskom vezom sa Županijskim sudom u Rijeci da nemaju izravna saznanja o ubojstvu, ali da se među mještanima govorilo kako su za ubojstva

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI NA PROSTORU EX YU

odgovorni optuženi.

Bižić, i sam pripadnik VRSP-a, posvjedočio je da su čuli za ubojstva i da se među mještanima govorilo kako je to učinio "netko od Bulatovih". Ispričao je da se jednom vraćao iz lova s prijateljem u šumi Gusto cerje kod mjesta Prkos, a to je oko kilometara od Banskog Lovačevca, i ugledao sanduk.

- Maknuli smo jednu dasku sa sanduka i vidio sam da viri ljudska ruka ili noga, ne sjećam se točno. Nakon osam do 10 dana na istom mjestu sanduka više nije bilo, a mjesto je spaljeno - rekao je Bižić, dodavši da je kasnije primijetio tragove kamionskih guma koji su vodili prema lokalnoj cesti. Dodao je da su poslije mještani govorili da je to učinio "netko iz Bulatove vojske" i da je nestale civile tražio i UNPROFOR."

„B92“, 19.01.2010.

SVEDOČENJA O BANSKOM KOVAČEVCU

"Beograd - Pred Većem za ratne zločine nastavljeno je suđenje **PANI BULATU** i **RADETU VRANEŠEVIĆU** za ubistvo šest hrvatskih civila u Banskom Kovačevcu, marta 1992. godine.

Svedoci **SVETOZAR BIŽIĆ** i **MARKO ŠKALJAC** svedočili su putem video-konferencijske veze sa Županijskim sudom u Rijeci da nemaju neposredna saznanja o ubistvu, ali da se među meštanima pričalo kako su za ubistvo odgovorni optuženi.

Pane Bulat i Rade Vranešević su optuženi da su, kao pripadnici organa bezbednosti Vojske Republike Srpske Krajine, od 19. do 23. marta 1992. godine ubili šest, uglavnom starijih meštana Banskog Kovačevca.

Bižić je rekao da je bio pripadnik 19. bataljona Vojske RSK i da je Bulat bio jedan od zapovednika i dodao da je 1992. godine, kada se vraćao iz lova sa prijateljem u šumi Gusto cerje u mestu Prkos,

udaljenom kilometar i po od Banskog Kovačevca, naišao na sanduk.

"Sklonili smo jednu dasku sa sanduka i video sam da viri ljudska ruka ili noga, ne sećam se tačno. Posle osam do 10 dana na istom mestu sanduka više nije bilo, mesto je spaljeno", rekao je Bižić i dodao da je kasnije primetio tragove kamionskih guma koji su vodili ka lokalnom putu.

Dodao je da su posle meštani pričali da je to uradio "neko iz Bulatove vojske" i da je nestale civile tražio i UNPROFOR.

Škaljac je rekao da je tokom rata bio pripadnik jedinica RSK i da je čuo da su ljude u Banskom Kovačevcu "pobili neki ljudi koji su došli iz komande", i dodao da ne poznaje optužene.

Suđenje Bulatu i Vraneševiću počelo je danas ispočetka zbog promene člana sudskog veća, pa je predsedavajuća veću Olivera Anđelković pročitala ranije iskaze svih svedoka i oštećenih, kao i pisane dokaze. Suđenje će biti nastavljeno sutra u 9.30.

U optužnici se navodi da su pet žena i jedan muškarac, starosti od 63 do 81 godine, po naređenju Bulata dovedeni u dvorište jedne kuće u kojem je na njih prvo pucao Bulat, a zatim i Vranešević.

Dodaje se da su tela ubijenih civila po naređenju Bulata, tadašnjeg pomoćnika komandanta za bezbednost 2. bataljona 19. brigade Vojske RSK, Vranešević i drugi pripadnici te jedinice bacili u obližnji bunar koji su zatim minirali.

Bulat i Vranešević su na početku suđenja 2. septembra 2008. godine negirali navode optužnice.

Slučaj "Banski Kovačevac" je hrvatsko tužilaštvo ustupilo Tužilaštvu za ratne zločine Srbije u maju 2009. godine, na osnovu Sporazuma o saradnji u progonu učinilaca krivičnih dela ratnih zločina."

„Tanjug“, 20.01.2010.

SUĐENJA U SLUČAJU ZVORNIK I LOVAS ODLOŽENA ZA FEBRUAR

BEOGRAD - Suđenja optuženima za ratne zločine počinjene na teritoriji hrvatskog sela Lovas i u Zvorniku na teritoriji Bosne i Hercegovine, koja su trebala da budu održana u januaru pred Većem za ratne zločine Višeg suda u Beogradu, odložena su za februar, saopštio je danas Tužilaštvo za ratne zločine. Kako je navedeno, suđenje optuženima za ubistvo 70 civila u Lovasu, oktobra 1991. godine, za koji je optuženo 14 ljudi, među kojima su bivši pripadnici JNA, lokalne teritorijalne vlasti i paravojne formacije "Dušan Silni", biće nastavljeno 22. februara.

„B92“, 29.01.2010.

"I UN ODGOVARNE ZA SREBRENICU"

"Amsterdam -- Marko Geritsen, advokat porodica žrtava u Srebrenici, rekao je da UN moraju da preuzmu odgovornost za masovna ubistva tokom rata u BiH od 1992. do 1995. godine.

Advokat Geritsen, koji zastupa 6.000 članova porodica žrtava, rekao je pred sudom u Hagu da rođaci ubijenih traže istinu, priznanje i kompenzaciju za poslednjih 15 godina i kritikovao Ujedinjene nacije jer nisu bile pripremljene da se brane na sudu.

Haški sud za ratne zločine okarakterisao je srebrenički masakr, u kojem je ubijeno oko 8.000 Bošnjaka, kao genocid.

U vreme kada se taj genocid dogodio, jula 1995, ta enklava je bila zaštićena zona UN, pod zaštitom holandskih mirovnjaka.

Članovi porodica srebreničkih žrtava tražile su 2008. ukidanje imuniteta UN i tužile svetsku organizaciju i Holandiju, jer nisu sprečile masakr koji se dogodio jula 1995. godine."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

SUĐENJE HRVATSKIM GENERALIMA MARKAČU, ČERMAKU I GOTOVINI

„Sense“, 11.01.2010.

SVEDOK: SNJEŽANA BAGIĆ,
sutkinje Ustavnog suda Hrvatske

„...Snježana Bagić, koja je kao tadašnja tajnica Ministarstva pravosuđa učestvovala u izradi predloga spornog akta čiji je pun naziv “Zakon o privremenom preuzimanju i upravljanju određenom imovinom”, tvrdi da cilj vlasti nikako nije bio sprečavanje povratka, već, naprotiv, zaštita imovine koja je bila na meti pljačkaša i palikuća...”

„Sense“, 12.01.2010.

„...Budući da je Bagićeva juče tvrdila da nikada nije razmatrana mogućnost da napuštena srpska imovina bude konfiskovana, tužiteljica je predočila zapisnik sa zatvorene sednice hrvatske vlade od 31. avgusta 1995. godine na kojem premijer i ministri navode da konfiskaciju kao rešenje treba izbrisati iz uredbe, zbog mogućeg pritiska zapadnih zemalja u kojima je privatno vlasništvo svetinja. Svedokinja je potom dopustila mogućnost da se konfiskacija “u obliku alternative” ipak pominjala u predlogu uredbe, u čijem je pisanju i sama učestvovala...”

„Sense“, 13.01.2010.

SVEDOK: DRAGUTIN REPINC,
“vojni veštak za policijska pitanja”.

„Repinc kaže da je u operaciji “Oluja” učestvovalo oko 2.200 specijalaca na čijem se čelu nalazio stožer od samo 15 ljudi, što je slikovito nazvao vojnom silom “male glave i velikog tela”. Na čelu te “male glave” bili su komandant stožera Mladen Markač i njegov zamenik Željko Sačić.

Svedok kaže da se iz vojne i policijske dokumentacije može zaključiti da je specijalna policija za vreme i nakon “Oluje” delovala “pod komandom i po striktnim in-

strukcijama” Glavnog stožera HV. Zbog toga, objašnjava, general Markač nije imao punu slobodu planiranja, kakvu su, recimo, uživali vojni zapovednici Zbornih područja, među kojima i Ante Gotovina. Komandant specijalaca je, po Repincu, mogao samo da bira na koji će način sprovesti zadatke dobijene iz vrha vojske, ali ne i da sam odlučuje o narednim koracima...”

„Sense“, 14.01.2010.

„...Repinc tvrdi da se iz vojne i policijske dokumentacije vidi da je specijalna policija i nakon “Oluje” nastavila da deluje pod komandom Glavnog stožera HV, budući da su sve akcije pretrage i čišćenja sprovedene po naređenjima generala Červenka. Kao što je naređenja Glavnog stožera samo sprovodio na terenu, general Markač je, tvrdi svedok, izveštaje koje je dobijao sa terena samo potpisivao i prosleđivao ih generalu Červenku. General Repinc je glavno ispitivanje završio navodom da tokom pisanja ekspertskeg izveštaja nije naišao ni na jedan dokument u kojem se naređuje ili izveštava o počinjenju krivičnih dela nad civilima i njihovom imovinom...”

„Vjesnik“, 27.01.2010.

BRAMERTZ: HRVATSKA NA DOBROM PUTU, TREBA NASTAVITI ISTRAGU O DO- KUMENTIMA

„...Glavni haški tužitelj Serge Bramertz u utorak je pred Odborom za vanjsku politiku Evropskog parlamenta u Bruxellesu rekao da je u redovnom kontaktu s hrvatskim vlastima i da dalje traži sveobuhvatnu i vjerodostojnu istragu o vojnim dokumentima iz akcije »Oluja«. »Zasad željeni rezultati nisu postignuti, još uvijek tražimo te dokumente«, kazao je Bramertz...”

»Ako nema pune suradnje to bi u konačnici značilo da Hrvat-

ska zna gdje su dokumenti i ne pokušava ih naći, što bi bila teška ocjena, ali ako je istina onda je istina«, kazao je Swoboda.

Bramertz je naveo dokumente koje traže, ali nije decidirano odgovorio na Swobodino pitanje.

»Ne znam jesu li ti dokumenti uništeni ili nisu, ono što znamo jest da su oni proizvedeni, u to nema sumnje, i naši se hrvatski sugovornici slažu da je određeni broj dokumenata proizveden. Ne slažemo se oko broja tih dokumenata, ali mislim da ćete se složiti da za operaciju poput ‘Oluje’ trebate imati vojne karte i planove da biste je proveli. Znamo i da je određeni broj ljudi uzeo te dokumente. Ono što danas ne znamo je - jesu li ti dokumenti uništeni i, ako jesu, postoji li još neka kopija«, odgovorio je Bramertz. Ponovio je da se traži sveobuhvatna i vjerodostojna istraga i da se ne očekuje ništa nemoguće. »Priznajemo važnost formiranja radne skupine«, kazao je Serge Bramertz.”

OSTALI

„Beta“, 28.01.2010.

SVEDOK NEGIRAO RAN- IJU IZJAVU O DOBRO- VOLJCIMA SRS

“HAG - U nastavku suđenja Vojislavu Šešelju pred Haškim tribunalom, svedok Vojislav Dabić izjavio je u sredu da zločine nad nesrbima u Hercegovini u leto 1992. nisu počinili dobrovoljci Srpske radikalne stranke.

Dabić koji je u to vreme bio pripadnik Teritorijalne odbrane u Mostaru i, po sopstvenim rečima, “nosio šajkaču i kokardu”, time je promenio svoje izjave ranije date tužilaštvu, u kojima je za ubistva stotina nesrba u Nevesinju i okolini u leto 1992, optužio “četnike” i “šešeljevce” iz Srbije.

Na početku svedočenja, Dabić je juče rekao da je “promenio

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

iskaz" protiv Šešelja koji je ranije dao tužiocima, zato što je "to bilo nepravedno".

Tokom unakrsnog ispitivanja, Šešelj je danas svedoku izneo navode o deset zločina nad Muslimanima i Hrvatima, pitajući svedoka da li zna išta o umešanosti "šešeljevaca" u zločine, a Dabić je odgovarao negativno. "Ja dok sam dole bio nit' sam video, nit' sam čuo nijednog vašeg čoveka", rekao je svedok, napominjući da je sredinom juna 1992. bio ranjen u Mostaru i da je zatim mesecima bio na lečenju u Crnoj Gori, a da je za zločine nad nesrbima "samo čuo".

„Sense“, 28.01.2010.

SLABO PAMĆENJE BIVŠEG MINISTRA

"...Bivši ministar spoljnih poslova SR Jugoslavije Živadin Jovanović kao svedok odbrane nekadašnjeg pomoćnika ministra srpske policije Vlastimira Đorđevića, optuženog za zločine nad kosovskim Albancima nije mogao da se seti većine događaja iz 1998. i 1999. godine na koje je ukazivao tužilac.

Na kraju glavnog ispitivanja Jovanović je kao i juče ponavljao da su se samo srpska i jugoslovenska vlast zalagale za mirno rešenje kosovskog problema, albanski političari uz podršku nekih zapadnih zemalja, sabotirali mirovne napore.

Nastojeći da diskredituje svedoka, tužilac ga je na početku unakrsnog ispitivanja podsetio na govor koji je 2001. godine održao na proslavi godišnjice Socijalističke partije Srbije. Prema transkriptu govora objavljenom na zvaničnoj internet stranici partije, Jovanović je rekao da je "takozvano suđenje Slobodanu Miloševiću, nalik na farsu, koja je organizovana kako bi se prikriili zločini vođa NATO i SAD protiv mira i čovečnosti". Bivši

srpski diplomata kaže da se ne seća tih reči i naglašava da ne veruje u ispravnost prevoda na engleski jezik. Svedok takođe nije mogao da se seti da je u aprilu 2000. godine Savetu bezbednosti UN uputio pismo u kojem zahteva raspuštanje Tribunala, iako mu je tužilac predočio medijske izveštaje na tu temu."

„Večernji list“, 29.01.2010.

OBRANA V. ŠLJIVANČANINA TRAŽI PREISPITIVANJE PRESUDE ZA OVČARU

"Obrana bivšeg pukovnika JNA Veselina Šljivančanina podnijela je zahtjev za preispitivanje presude kojom je Haaški tribunal pravomoćno osudio njihova branjenika na 17 godina zatvora zbog pomaganja u zločinima nad hrvatskim zarobljenicima na poljoprivrednom dobru "Ovčara" kod Vukovara 1991., objavila je danas agencija Tanjug.

U priopćenju odvjetnika Novaka Lukića i Stefana Burgona, Šljivančaninovih branitelja, precizirano je da je zahtjev podnesen "nakon otkrivanja nove odlučne činjenice vezane za zaključak na temelju kojeg je Žalbeno vijeće Haaškog tribunala zasnovalo svoju presudu".

U prvostupanjskom postupku Šljivančanin je oslobođen optužbi "za pomaganje i održavanje ubojstava ratnih zarobljenika propuštanjem" na Ovčari, ali je presudom Žalbenog vijeća osuđen za taj zločin na 17 godina zatvora. Presuda Žalbenog vijeća, upozoravaju branitelji, temelji se na zaključku koje je to vijeće izvelo, a vezano je za razgovor Šljivančanina i Mileta Mrkšića, a ne na neposrednim dokazima.

Nove činjenice do kojih su došli branitelji nakon što je Žalbeno vijeće izreklo presudu, a koje su osnova za zahtjev za

njezino preispitivanje, navodi su Miodraga Panića, koji je bio načelnik štaba u Šljivančaninovoju postrojbi. Panić je potvrdio da tijekom tog razgovora Mrkšić nije rekao Šljivančaninu ništa vezano za zapovijed o povlačenju vojnika JNA koji su osiguravali ratne zarobljenike na Ovčari. U vrijeme zločina na Ovčari kada su ubijena najmanje 194 zarobljenika, ranjenika i djelatnika vukovarske bolnice Šljivančanin je bio časnik sigurnosti Gardijske brigade i neposredno je rukovodio (što je vidljivo na svim snimkama iz vukovarske bolnice iz toga vremena) odvođenjem ranjenika i osoblja iz bolnice."

„Sense“, 28.01.2010.

KARADŽIĆ NAJAVLJUJE ZAHTEV ZA ODLAGANJE SUĐENJA

"Nakon što je predsedavajući sudija O-GonKvon/Kwonsaopštio da veće ostaje pri odluci da se suđenje Radovanu Karadžiću nastavi 1. marta ove godine, optuženi je najavio podnošenje zahteva za odlaganje postupka, ukazujući da su se od novembra prošle godine – kada je suđenje formalno otvoreno uvodnom rečju tužioca – dodatno pogoršali uslovi za pripremu odbrane.

S jedne strane, ukazao je Karadžić, tužilaštvo mu je od novembra do danas obelodanilo još oko 300.000 stranica dokumenata, a sekretarijat suda je, s druge strane, smanjio sredstva za finansiranje tima njegovih pravnih savetnika i saradnika, budući da smatra da je suđenje u prekidu. Pitanje finansiranja odbrane je trenutno pred predsednikom Tribunala, a od njegove odluke će, kako je ukazao Karadžić, zavisiti koliko će saradnika moći da angažuje i koliko će mu još vremena biti potrebno da se pripremi za suđenje."